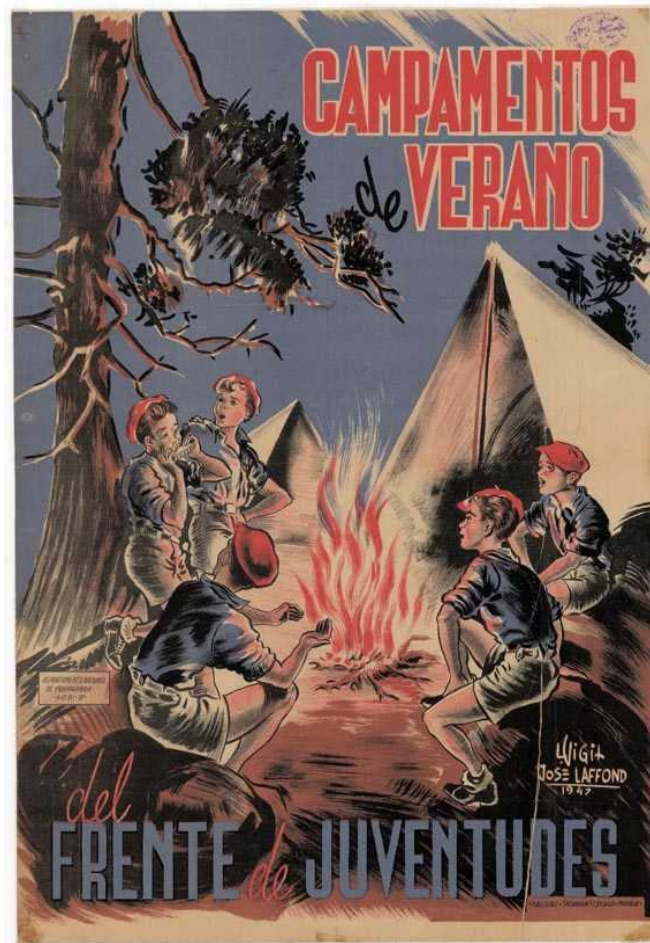

76È ANIVERSARI: FUNDACIÓ DEL *FRENTE DE JUVENTUDES*

(6 DE DESEMBRE DE 1940)

-LA DOGMATITZACIÓ DE LA JOVENTUT-

Campamentos de verano. 1947.

Autor: José Laffond

[ANC1-151-N-153](#)

Descripció

El document correspon a un cartell de propaganda dels campaments d'estiu organitzats pel *Frente de Juventudes*, il·lustrat per José Laffond. Té unes dimensions de 71x49 cm. i va ser imprès pels Tallers Perman l'any 1947.

Interès del document

El document és un exemple del tipus de propaganda que les autoritats del règim franquista publicava i difonia amb la finalitat de captar nous membres per al *Frente de Juventudes*, l'organització juvenil oficial del *Movimiento Nacional*.

En aquest cas, s'anuncien campaments d'estiu per als joves, una de les iniciatives per mitjà de la qual s'intentava fomentar l'adoctrinament del jovent en els valors del règim a través d'una activitat d'oci i lleure.

Prenent com a model l'organització i la tipologia d'activitats dels grups escoltes, amb les quals se'ls pot identificar a simple vista, el *Frente de Juventudes* va ser un dels instruments fonamentals dels quals es va servir el règim per inculcar als joves els principis del règim i per crear homes addictes i fidels a l'autoritat establerta.

Context

Quan va acabar la Guerra Civil espanyola, tot inspirant-se en les iniciatives político-ideològiques pròpies dels sistemes totalitaris l'Europa de l'època, el règim franquista va crear el *Frente de Juventudes*, que va ser constituït oficialment el dia 6 de desembre de 1940¹, amb el qual es pretenia d'enquadrar i adoctrinar el jovent en els valors i principis del nou Estat.

El *Frente de Juventudes* tenia unes característiques organitzatives que l'assimilaven a les típiques agrupacions d'escoltes, però els seus objectius, més que culturals, eren polítics i havien estat inspirats en les organitzacions juvenils oficials dels règims feixistes, com l'Alemanya de Hitler o la Itàlia de Mussolini, aspecte identificable en la simbologia que utilitzaven i els uniformes que vestien.

Entre les activitats que organitzava es poden citar les desfilades i exhibicions en les quals participaven els seus membres; així com actes de beneficència, recaptacions de fons per hospitals, activitats educatives com cursos d'estiu i jornades, etc. A més, també organitzaven campaments d'estiu, colònies i activitats de lleure.

Els seus membres eren enquadrats per grups d'edat i nois i noies estaven dividits en dues seccions diferents. Ambdues seccions feien activitats i participaven en actes per mitjà dels quals assimilaven uns valors comuns, com l'educació física i religiosa i l'adoctrinament polític, si bé el rol social que el règim pretenia donar a homes i dones va fer que les seccions de nois i noies rebessin una educació diferenciada. Així, mentre que els nois se'ls proporcionava instrucció militar i els educaven per esdevenir homes forts i fidels al règim, les noies rebien una educació basada en el caràcter i paper que es considerava que les dones havien d'exercir en la nova societat: religiosa i catòlica,

¹ Espanya. "Ley de 6 de Diciembre de 1940 instituyendo el Frente de Juventudes". *Boletín Oficial del Estado* (7 de diciembre 1940), n. 342, p. 3392-3394. Disponible a: <https://www.boe.es/datos/pdfs/BOE//1940/342/A08392-08394.pdf>. [Consulta: 14-11-2016].

fidel i obediènt al marit, i centrada bàsicament en la realització de les tasques de la llar i l'educació i criança dels seus fills.

Aquesta organització va gaudir d'una atenció especial per part del règim., i va tenir molta influència en el sistema educatiu franquista; disposava de centres educatius propis de primària i secundària i membres del cos de l'organització eren els encarregats d'impartir assignatures en totes les escoles del règim, com l'Educació Física o l'Educació Política.

Integrat, majoritàriament, per nois i noies que provenien de famílies que combregaven amb els postulats ideològics del nou règim, hi havia però altres casos. Molts altres nois i noies provenien de famílies que havien decidit enquadrar-los en aquesta organització amb la finalitat de demostrar o aparentar afinitat amb el nou règim o bé per "netejar" antecedents polítics que els podien perjudicar. Així mateix, en el context de la postguerra, caracteritzat per l'escassetat, la misèria i les penúries econòmiques, moltes famílies van enquadrar els seus fills en aquesta organització perquè rebessin l'atenció que no els podien donar.

El *Frente de Juventudes* va estar operatiu fins l'any 1960, quan es va passar a anomenar *Organización Juvenil Española*. L'adveniment dels nous temps, així com la necessitat del règim per sobreviure en el context polític internacional va obligar al *Frente de Juventudes* a canviar de tendència, de manera que es va anar diluint, al llarg de la dictadura, el marcat caràcter feixista i militarista original fins que, finalment, l'organització es va dissoldre el 1977, en plena Transició a la democràcia.

Qüestions:

- Completeu la [fitxa](#) per a la identificació i anàlisi de cartells.
- Identifiqueu què estan fent els nens que apareixen a la fotografia.
- Consulteu un [cançoner](#) del *Frente de Juventudes*.
 - Seleccioneu i escolteu dues cançons dels intervals "1942-1945" i "1945-1960"
 - Digueu quins temes tracten les cançons que apareixen.
 - Digueu quins valors i principis ideològics es fan patents.
 - Identifiqueu quin tipus de dibuixos s'il·lustren al llibre.
- A continuació, accediu a aquest [cançoner](#) de la secció femenina del *Frente de Juventudes*.
 - Escolliu una regió espanyola.
 - Observeu els temes de les cançons. De cada tema, escolliu-ne una i llegiu-la.

- Contrasteu aquest tipus de cançons amb les anteriors. Intenteu explicar en què es diferencien.

Per continuar indagant:

Fonts arxivístiques

Documents textuais

Correspondència. Lletres F. "Falange. Barcelona". 1942-1944. ANC1-933-T-86.

Correspondència. Lletres F. "Frente Juventudes". 1943. ANC1-933-T-90.

Documents no textuais

Acte del *Frente de Juventudes* celebrat amb motiu del Dia dels Caiguts. Teatre Olympia, Barcelona.

Antonio F. Correa, governador civil de Barcelona i cap del Movimiento, presideix l'acte de benedicció i lliurament d'uns banderins destinats a les centúries d'aprenents celebrat a l'*Academia de Mandos del Frente de Juventudes*, establerta a l'Escola Industrial de Barcelona. L'acompanya Fernando Moreno, governador militar, entre altres autoritats. 1942. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-28408.

Col·lecta a favor del *Frente de Juventudes*. 22 de desembre de 1940. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-35292.

Col·lecta del *Frente de Juventudes*. 22 de desembre de 1940. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-35393.

Exhibició gimnàstica en una concentració del *Frente de Juventudes*, celebrada a l'Estadi de Montjuïc, Barcelona. 1940-1945. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-11611.

Exhibició gimnàstica en una concentració del *Frente de Juventudes*, celebrada a l'Estadi de Montjuïc, Barcelona. 1940-1945. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-11645.

Nois de les centúries d'aprenents de l'*Academia de Mandos del Frente de Juventudes*, fan exercicis d'educació premilitar dins l'acte de benedicció i lliurament d'uns banderins, sota la presidència d'Antonio F. Correa, governador civil de Barcelona i cap del *Movimiento*. Escola Industrial de Barcelona. L'acompanya Fernando Moreno, governador militar, entre altres autoritats. 1942. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-28410.

Repartiment de joguines, del *Frente de Juventudes*, amb motiu de la festa dels Reis Mags. 1942. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-24131.

Repertori de joguines, del Frente de Juventudes, amb motiu de la festa dels Reis Mags. 1942. Autor: Brangulí. ANC1-42-N-24134.

Altres fonts

Bibliografia

FONTANA, Josep; VILLARES, Ramón. *Historia de España*. Vol. 9, *La dictadura de Franco*. Barcelona: Crítica, 2010.

MORADIELLOS, Enrique. *La España de Franco: política y sociedad*. Madrid: Síntesis, 2000.

Normativa

Espanya. "Ley de 6 de Diciembre de 1940 instituyendo el Frente de Juventudes". *Boletín Oficial del Estado* (7 de desembre 1940), n. 342, p. 3392-3394. Disponible a: <https://www.boe.es/datos/pdfs/BOE//1940/342/A08392-08394.pdf>. [Consulta: 14-11-2016].